



Як говорити з дітьми про інвалідність?

Анна ВОЛОШИНА,

директорка,
Інклюзивно-ресурсний центр,
м. Пирятин, Полтавська обл.



Чуйне і відповідальне ставлення до людей з інвалідністю — чи не найважливіший показник зрілості суспільства. Як говорити з малечею про проблеми людей з інвалідністю? Як навчити їх проявляти у ставленні до цих людей не жалість, а повагу, підтримку і щирий інтерес? Відповіді на ці запитання та справді дієві поради знайдете в пропонованій публікації.

“

Тепер, коли ми навчилися літати в повітрі, як птахи, плавати під водою, як риби, нам не вистачає тільки одного: навчитися жити на землі як люди.

Бернард Шоу

”

Внаслідок війни на вулицях міст усе частіше можна зустріти людину на кріслі колісному, з протезом, із пов'язкою на оці, зі шрамами на обличчі або тілі. Такі зустрічі, поза сумнівом, збуджують цікавість дітей, спричиняють страх, тривожність чи несприйняття. Від реакції дорослих на поведінку дитини в таких випадках залежить те, як вона поводитиметься і як ставитиметься до людей з інвалідністю надалі.

Діти завжди потребують дорослого, якому вони можуть довіряти, який вислухає їх, дасть відповіді на запитання, що їх хвилюють, серйозно поставиться до їхніх почуттів і просто буде поруч. А отже, спантеличена і вражена дитина неодмінно прийде до дорослого із запитаннями. Тож як маємо реагувати на запитання малечі про інвалідність? Дозволю собі дати кілька порад.

- ♦ Під час такої розмови **будьте щирими, зважайте на вік та стан дитини**. За потреби допоможіть їй висловити свої почуття й емоції. По змозі використовуйте прості слова та фрази. Будьте готові до уточнювальних запитань.
- ♦ Ви можете не мати готової відповіді на запитання малюка — це нормально. **Будьте чесни-**

ми з дитиною, пообіцяйте, що поміркуєте над поставленим запитанням і, знайшовши відповідь, повернетесь до розмови.

- ♦ Головне правило в такій розмові — **насамперед говорити про людину, а не про її діагноз**, стан здоров'я чи його порушення. Людина, її особистість, характер, інтереси набагато важливіші, ніж її діагноз. Запам'ятайте “правило прийменника **з**”: говоріть “людина з інвалідністю”, а не “інвалід”, “дитина з аутизмом”, а не “аутист”*. Говорячи про інвалідність, краще не вживати слова “хвороба”, “хворий”, адже, спираючись на власний досвід, діти сприймають хворобу як тимчасове явище, що має початок і кінець.
- ♦ Звертаючись до дорослого із запитанням, дитина не сподівається отримати вичерпне наукове пояснення явища, яке її схвилювало і вразило. Не намагайтеся пояснити причини інвалідності (ви можете їх не знати). Буде достатньо короткої відповіді: “Таке буває. Так трапилося, що в цієї людини є інвалідність”. Головне, що дитина має винести з вашої розмови, — базові принципи толерантності, найважливіший із яких — **прийняття факту, що всі люди різні** й кожен по-своєму особливий, а отже, дізнава-

* Більше інформації про те, як використовувати правильну лексику та пояснювати дитині, чому ті чи інші слова є некоректними або навіть образливими для інших, можна знайти в словнику “Довідника безбар'єрності”: bf.in.ua/glossary

Дошкільне виховання



БЕЗОПЛАТНІ
ВЕБІНАРИ

Щасливий вихователь – щасливі діти

ПЕРЕДПЛАТИТЬ ЖУРНАЛ НА II ПІВРІЧЧЯ
на сайті dv.in.ua/peredplata



ЩОНОМЕРА

- | | | | |
|------------------------|---|---|-------------------------|
| готові розробки | ◆ | ◆ | е-матеріали |
| ідеї для творчості | ◆ | ◆ | нормативна база |
| психологічна підтримка | ◆ | ◆ | нові освітні технології |

Долучайтесь до ФБ-сторінки і спілкуйтеся з колегами:

facebook.com/doshkilne.vyhovannya